

1. Πότε θα πρέπει να ξεκινήσει η προετοιμασία των Τραπεζών;

Η απάντηση στο ερώτημα πότε είναι ο κατάλληλος χρόνος για να ξεκινήσουν οι ενέργειες προετοιμασίας των τραπεζών και πότε αυτές θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί, αποτελεί πρώτης προτεραιότητας θέμα στρατηγικής σημασίας.

Με βάση την αρχή της «μη υποχρέωσης, αλλά και μη απαγόρευσης», η χρήση του Ευρώ δεν είναι υποχρεωτική κατά το μεταβατικό στάδιο, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα εισόδου της Ελλάδος στην ΟΝΕ, (1/1/2001 – 31/12/2001) και πολύ περισσότερο κατά την περίοδο όπου εισήχθη ως επίσημο νόμισμα στις χώρες που συμμετέχουν εξ αρχής στην ζώνη του Ευρώ (1/1/1999). Εντούτοις, στα πλαίσια ενθάρρυνσης της χρήσης του Ενιαίου νομίσματος από το πρώτο κιάλας στάδιο της εμφάνισής του, μεγάλο μέρος των συναλλαγών στις χώρες της ζώνης πραγματοποιούνται εξ' αρχής (1/1/1999) στο ενιαίο νόμισμα, δεδομένου ότι:

- Οι λογαριασμοί που τηρούνται στην ΕΚΤ και στις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες τηρούνται σε Ευρώ για την άσκηση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν στην ζώνη του Ευρώ.
- Οι νέες εκδόσεις τίτλων του Δημοσίου είναι σε Ευρώ
- Η διαπραγμάτευση και ο διακανονισμός των μετοχών στις κεφαλαιαγορές των χωρών της ζώνης, καθώς και
- Οι διακανονισμοί των συναλλαγών στις αγορές συναλλάγματος γίνονται σε Ευρώ.

Έτσι, οι Ελληνικές Τράπεζες, ανεξάρτητα από τον χρόνο μετάβασης της χώρας μας στην ΟΝΕ, θα πρέπει να προετοιμαστούν εγκαίρως έτσι ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή αγορά.

2. Γιατί θα πρέπει να προετοιμαστεί εγκαίρως η Τράπεζα; Τι πλεονεκτήματα θα έχει έναντι των άλλων τραπεζών;

Η έγκαιρη οργάνωση της μετάβασης των τραπεζών και γενικότερα των επιχειρήσεων στο Ευρώ πλεονεκτεί στα παρακάτω σημεία:

- Όσοι προσδιορίσουν όσο το δυνατόν εξαντλητικότερα και με βάση τις δικές τους επιχειρησιακές ιδιαιτερότητες τις επιδράσεις του Ευρώ, θα διαθέτουν έγκαιρα στρατηγικό πλεονέκτημα, αφού θα αξιοποιήσουν πρώτοι τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις αγορές ενώ θα ελαχιστοποιήσουν εγκαίρως τυχόν κινδύνους και θα βελτιώσουν αδυναμίες.
- Τα συστήματα και το προσωπικό θα προσαρμοστεί γρηγορότερα με αποτέλεσμα να αποφευχθούν προβλήματα και λάθη της τελευταίας στιγμής
- Θα απαιτηθεί σχετικά χαμηλότερο κόστος προσαρμογής λόγω του καλύτερου προγραμματισμού και συντονισμού των ενεργειών.
- Θα περιορισθεί το κόστος χρήσης πολυνομισματικών συστημάτων και ο αριθμός των λογαριασμών καταθέσεων και χορηγήσεων που τηρούνται σε εθνικά νομίσματα της ζώνης του ευρώ.
- Θα γίνει σε περισσότερες της μίας χρήσεις η απόσβεση του κόστους μετάβασης στο ενιαίο νόμισμα.

Εξ' άλλου, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, όσες τράπεζες ανταποκριθούν αποτελεσματικά και εγκαίρως στις νέες απαιτήσεις (νέα πρωτοποριακά προϊόντα στο Ευρώ, ενημέρωση πελατών κλπ) θα έχουν σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων από άποψη ανάπτυξης εργασιών και γενικότερα Marketing και επιπλέον θα δώσουν την εντύπωση στην αγορά, στους επενδυτές και στους πελάτες τους, ότι διαθέτουν δυναμισμό και μεγάλο βαθμό προσαρμοστικότητας σε νέα δεδομένα.

3. Ενέργειες προσαρμογών πληροφοριακών συστημάτων και προγραμμάτων λογισμικού. Ποιες αλλαγές απαιτούνται για την μετάβαση στο Ευρώ;

Τα πληροφοριακά συστήματα και τα λογισμικά πακέτα που θα επηρεαστούν από τις απαιτούμενες αλλαγές του Ευρώ περιλαμβάνουν: Συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών, διαχείρισης διαθεσίμων και τραπεζικών κινδύνων, κοστολόγησης, μισθοδοσίας, λογιστικής, προϋπολογισμού, όλων των εφαρμογών που υποστηρίζουν τραπεζικές εργασίες καθώς και το λογισμικό των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών και καταμέτρησης μετρητών κ.ά.

Συγκεκριμένα οι προσαρμογές των πληροφοριακών συστημάτων αφορούν τα παρακάτω:

- Συστήματα παροχής πληροφοριών λογαριασμών, που να καλύπτουν και την ανάγκη για διπλή απεικόνιση/τήρηση λογαριασμών σε δραχμές και Ευρώ και προετοιμασία για την μεταφορά τους σε Ευρώ.
- Συστήματα πληρωμών και συμψηφισμού, εσωτερικού και εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένου και του SWIFT.
- Χρησιμοποίηση του συστήματος Ερμής που λειτουργεί στην Τ.τ.Ε για διακανονισμό εντολών εγχωρίων και διασυνοριακών σε Ευρώ.
- Διεκπεραίωση και συμψηφισμό μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων, εγχώριων εντολών, συναλλαγών και αξιών (ΔΙΑΣ-Γραφείο Συμψηφισμού Αθηνών) σε Δραχμές και Ευρώ μέσω μηχανισμού μετατροπής που υπάρχει στην Τ.τ.Ε (τήρηση δύο παράλληλων λογαριασμών σε Ευρώ και Δραχμές).
- Προσαρμογή ATM's : μετατροπές στα προγράμματα για την παράλληλη εμφάνιση υπολοίπων σε Ευρώ και Δραχμές, για την ανάληψη Δραχμών από λογαριασμούς Ευρώ από 1/1/2001, για την αποδοχή και επεξεργασία καρτών σε Δραχμές και Ευρώ και αργότερα, την 1/1/2002, για τη διενέργεια συναλλαγών μόνο σε Ευρώ.
- Προετοιμασία συστημάτων για την εισαγωγή του χαρτονομίσματος Ευρώ.
- Προσαρμογές POS: μετατροπές που εξυπηρετούν δίκτυο πελατών και εμπόρων, δηλαδή δυνατότητα καταχώρησης και αποστολής για επεξεργασία συναλλαγών εκτεφρασμένων σε Ευρώ, με χρήση δραχμικής κάρτας ή κάρτας λογαριασμού που τηρείται σε Ευρώ.
- Τροποποίηση συστημάτων Τραπεζικών εργασιών (γραμμάτια, επιταγές, εμβάσματα, λοιπές διαμεσολαβητικές εργασίες κ.λ.π.),
- Προσαρμογή όλων των συστημάτων και επιμέρους εφαρμογών χορηγητικών και καταθετικών λογαριασμών ώστε να δέχονται δεκαδικά ψηφία.
- Προγράμματα τιμολόγησης (επιτοκίων, προμηθειών) και υπολογισμού των τόκων.
- Προγράμματα παρακολούθησης λογαριασμών των ανταποκριτών (συστήματα πληροφόρησης των υπολοίπων των λογαριασμών και των χρεοπιστώσεων).
- Προγράμματα διαχείρισης των διεθνών ισοτιμιών, δεδομένου ότι το fixing για τα νομίσματα των κρατών-μελών της ζώνης του Ευρώ καταργείται.
- Σύστημα διαχείρισης χαρτοφυλακίου συναλλαγών, σύστημα διαχείρισης διαθεσίμων και αναπροσαρμογή στα συστήματα front office και back office γενικότερα.
- Συστήματα μέτρησης και διαχείρισης κινδύνων.
- Λογισμικά που στηρίζουν συστήματα μισθοδοσίας, μητρώα παγίων, κοστολογικά συστήματα, νομικές βάσεις δεδομένων, όπου περιέχουν οικονομικές συμβάσεις κ.λ.π.,
- Προγράμματα που σχετίζονται με υπηρεσίες θεματοφυλακής.
- Συστήματα παρακολούθησης καλυμμάτων χορηγητικών λογαριασμών και άλλων απαιτήσεων και μετατροπή των ιστορικών αρχείων τους.
- Αλλαγή στις βάσεις δεδομένων για την εισαγωγή περισσότερων σημαντικών ή δεκαδικών ψηφίων σε αριθμητικά πεδία.
- Μετατροπή των συστημάτων που καλύπτουν απαιτήσεις/ υποχρεώσεις δημοσίων οργανισμών, επιχειρήσεων, ΔΕΚΟ, σε Ευρώ
- Δυνατότητα διενέργειας κίνησης κεφαλαίων σε Δραχμές και Ευρώ (μετατροπή κεφαλαίων από Δραχμές σε Ευρώ και αντίστροφα)
- Μετατροπή όλων των δευτερογενώς διαπραγματεύσιμων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου σε Ευρώ. Διαδικασίες μετατροπής, έλεγχος, επιβεβαίωση στρογγυλοποιήσεων κ.λ.π.

Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα συστήματα αυτά καθώς και πλήθος άλλων εφαρμογών που θα πρέπει να προσαρμοσθούν, πιθανόν να έχουν αγορασθεί και αναπτυχθεί από εξωτερικούς συνεργάτες, οι οποίοι θα πρέπει να αναζητηθούν εγκαίρως και αναλόγως με τις δυνατότητες των συστημάτων και το κόστος της μετατροπής τους, να αποφασισθεί είτε η τροποποίησή τους είτε η αγορά νέων.

4. Ποια προβλήματα θα αντιμετωπίσουν οι Τράπεζες κατά την προσαρμογή των πληροφοριακών τους συστημάτων;

Σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (όπως αναφέρεται σε μελέτη της ΕΕΤ με θέμα το Ευρώ), που αφορά τα πληροφοριακά συστήματα που θα επηρεαστούν από την εισαγωγή του Ευρώ, οι τράπεζες στην προσπάθεια προσαρμογής τους θα αντιμετωπίσουν ενδεχόμενα λειτουργικά και τεχνικά προβλήματα σε σχέση με τα πληροφοριακά τους συστήματα.

Τα λειτουργικά προβλήματα εστιάζονται:

- στην μεταβατική περίοδο όπου θα πρέπει να δέχονται και να παράγουν πληροφορίες τόσο σε Ευρώ όσο και στην Εθνική νομισματική μονάδα
- στη διασύνδεση των πληροφοριών (interface problems) σε περίπτωση όπου δεν θα υπάρξει ταυτόχρονη μετατροπή όλων των συστημάτων οπότε ορισμένα θα λειτουργούν μόνο σε δραχμές, ενώ θα πρέπει να επικοινωνούν με τα συστήματα που έχουν ήδη μετατραπεί σε Ευρώ

- στη μετατροπή των πληροφοριών, δηλαδή στην ανάγκη μετατροπής των ιστορικών στοιχείων από τις Δραχμές στις οποίες ετηρούντο, σε Ευρώ

Τα κυριότερα **τεχνικά προβλήματα** που έχουν επισημανθεί από τη μελέτη αφορούν τα παρακάτω ζητήματα :

- την εφαρμογή των κανόνων μετατροπής και στρογγυλοποίησης όπως έχουν καθοριστεί από τον Κανονισμό 1103/97 «σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του Ευρώ» για τη μετατροπή των υπολοίπων από τα εθνικά νομίσματα σε Ευρώ.
- την ενημέρωση και τήρηση αρχείων των υπολοίπων σε επίπεδο δεκαδικών στοιχείων
- την παρουσίαση των υπολοίπων ταυτόχρονα σε Ευρώ και στο εθνικό ή άλλο νόμισμα της ONE
- την ανάγκη για μετατροπή των πληροφοριακών συστημάτων κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης δηλαδή στο ενδιάμεσο του έτους.

Στις αναγκαίες διαδικασίες αλλαγών των πληροφοριακών συστημάτων θα πρέπει να προστεθεί και η άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος που θα αντιμετωπίσουν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές στην αλλαγή της χιλιετίας, γνωστού και ως Millennium Bang. Θα πρέπει να εξετασθεί μάλιστα το ενδεχόμενο συνδυασμού και ταυτόχρονης επίλυσης και προσαρμογής στα νέα δεδομένα των ζητημάτων που αφορούν το Ευρώ και το Millennium Bang.

5. Ενέργειες προσαρμογής στα λογιστικά συστήματα. Ποιες αλλαγές απαιτούνται για την μετάβαση στο Ευρώ;

Η χρήση του ενιαίου νομίσματος θα απαιτήσει αλλαγές και στον τρόπο παρακολούθησης και ενημέρωσης των συναλλαγών που πραγματοποιούνται μεταξύ της τράπεζας και των πελατών της. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις στα λογιστικά συστήματα της τράπεζας που θα αφορούν τη μετατροπή προγραμμάτων που υπολογίζουν τις λογιστικές πράξεις των πελατών, τον τρόπο παρακολούθησης του ισολογισμού και την πληροφόρηση της διοίκησης (Εκθέσεις αναφοράς μεγεθών της τράπεζας, συστήματα διαχείρισης κινδύνου κ.α.).

Οι αλλαγές αυτές θα περιλαμβάνουν τα εξής:

- την μετάπτωση της Γενικής Λογιστικής από δραχμές σε Ευρώ ως βασικό πλέον νόμισμα της χώρας και προσαρμογή του Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου με εισαγωγή του Ευρώ, την εναρμόνιση του Λογιστικού Σχεδίου με το αντίστοιχο των ευρωπαϊκών τραπεζών, καθώς και την ομοιόμορφη εμφάνιση και αποτίμηση πράξεων.
- την προετοιμασία για την έκδοση λογιστικών καταστάσεων και δημοσίευση ισολογισμού και σε Ευρώ και σε Δραχμές κατά την μεταβατική περίοδο, δηλαδή για το έτος 2001 για την Ελλάδα, παρόλο που δεν υπάρχει σχετική υποχρέωση σύμφωνα με την αρχή της «μη απαγόρευσης - μη υποχρέωσης» για την χρήση του Ευρώ πριν το έτος 2002.
- τις προσαρμογές που απαιτούνται στην περίπτωση που αποφασισθεί η τήρηση και δεύτερου base currency, πλην της δραχμής, κατά την μεταβατική περίοδο. Δηλαδή, το έτος 2001 στην περίπτωση αυτή, οι λογαριασμοί θα τηρούνται σε Δραχμές ή Ευρώ και θα εκφράζονται και στα δύο νομίσματα. Η υλοποίηση του πολυνομισματικού συστήματος, ενώ παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα που σχετίζονται με την πλήρη κάλυψη των αναγκών της Τράπεζας, για την μετάβασή της στο Ευρώ, εντούτοις αποτελεί την επιλογή με το υψηλότερο κόστος και προϋποθέτει σημαντικές αλλαγές στα συστήματα και στις δομές όλων των εφαρμογών.

Για τον λόγο αυτό, μερικές τράπεζες στην Ελλάδα, ακολουθώντας το παράδειγμα αρκετών χωρών που συμμετέχουν στην ζώνη του Ευρώ, συζητούν να εφαρμόσουν κατά την μεταβατική περίοδο απευθείας ως βασικό τους νόμισμα το Ευρώ και η Δραχμή να χρησιμοποιείται για πληροφοριακούς λόγους.

- την προσαρμογή του λογισμικού συστήματος για την ταυτόχρονη τήρηση εγγραφών εκφρασμένων σε δραχμές και Ευρώ (π.χ. εκτοκισμοί, εκτιμήσεις κλπ).
- την προσαρμογή των συστημάτων διοικητικής πληροφόρησης (επιχειρηματικά σχέδια, προϋπολογισμοί, απολογιστικοί πίνακες, ταμειακές ροές κλπ), ώστε από την μεταβατική τουλάχιστον περίοδο (1/1/2001 έως 31/12/2001) να απεικονίζονται σε Δραχμές και Ευρώ π.χ. αν οι προϋπολογισμοί για τη χρήση 2002 καταρτισθούν το 2001 σε Δραχμές, θα είναι δύσκολη η παρακολούθησή τους το 2002 όπου όλες οι εκθέσεις και τα απολογιστικά στοιχεία θα είναι μόνο σε Ευρώ. Επομένως, κρίνεται σκόπιμο ο προϋπολογισμός για το έτος 2002 να καταρτισθεί σε Ευρώ.
- τη μετατροπή των ιστορικών δεδομένων που είναι εκφρασμένα σε δραχμές ή σε νομίσματα χωρών μελών της ζώνης Ευρώ, σε μονάδες του ενιαίου νομίσματος ώστε να επιτυγχάνεται η συγκρισιμότητα των μεγεθών,

- την αποτελεσματική μέτρηση και αποτύπωση των συναλλαγματικών διαφορών, που θα προκύψουν στη πρώτη λογιστική παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων εκφρασμένων σε δραχμές και Ευρώ (στις 31/12/2001), σε σχέση με τα αποτελέσματα της προηγούμενης χρήσης που το Ευρώ θα αποτελεί ξένο νόμισμα,
- τη δημιουργία νέων λογαριασμών και την επίλυση προβλημάτων που θα επηρεαστούν από την εισαγωγή του Ευρώ, όπως η κεφαλαιοποίηση των εξόδων μετατροπής ή ο συνυπολογισμός τους στην λογιστική αξία παγίων στοιχείων ενεργητικού. Το κεφαλαιοποιημένο κόστος πρέπει να αποσβεσθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, δηλαδή κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης οικονομικής ζωής.

6. Ποια επιμέρους προβλήματα θα πρέπει να επιλύσουν οι Τράπεζες πριν την προσαρμογή των λογιστικών συστημάτων τους;

Τα επιμέρους προβλήματα που θα πρέπει να επιλυθούν κατά την προετοιμασία των τραπεζών σχετίζονται με:

- την απόφαση για εγγραφή προβλέψεων στον ισολογισμό για το κόστος προσαρμογής στο ενιαίο νόμισμα, γεγονός το οποίο προβλέπεται παρά το ότι δεν υφίσταται η απαραίτητη προϋπόθεση «της ύπαρξης σχέσεως με τρίτους». Επίσης, είναι δυνατόν να αποσβεστούν, σε μικρότερο χρονικό διάστημα απ'ότι αρχικά προεβλέπετο, στοιχεία η ωφέλιμη οικονομική ζωή των οποίων μειώνεται εξαιτίας της εισαγωγής του Ευρώ (Μηχανές ελέγχου γνησιότητας, ATM's, συστήματα που αντικαθίστανται κλπ).
- τις οικονομικές καταστάσεις θυγατρικών εταιρειών ή υποκαταστημάτων που είναι εκφρασμένες σε νομίσματα τρίτων χωρών.
- την ανάπτυξη προγραμμάτων που σχετίζονται με την υποβολή στοιχείων σε Ευρώ στην Τράπεζα της Ελλάδος ή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- τον αυξημένο όγκο δεδομένων λόγω της διπλής παρακολούθησης

7. Ενέργειες προσαρμογής στον τομέα Marketing και Δημοσίων Σχέσεων. Ποιες αλλαγές απαιτούνται για την μετάβαση στο Ευρώ;

Ο τομέας του Marketing και των δημοσίων σχέσεων θα πρέπει να ενεργοποιηθεί παράλληλα με όλο το φάσμα των αλλαγών των λειτουργιών των τραπεζών λόγω της εισαγωγής του Ευρώ. Η προσαρμογή του Marketing θα πρέπει να είναι συνυφασμένη με το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του ενιαίου νομίσματος και να αφορά σχεδιασμό και αλλαγές στους παρακάτω τομείς:

Έντυπα Προβολής

- Αναθεώρηση όλων των υπάρχοντων τραπεζικών εντύπων στα οποία να αποτυπώνονται και οι νέες απαιτήσεις και χαρακτηριστικά των συναλλαγών (π.χ. παράλληλη εμφάνιση στα statements των πελατών των συναλλαγών τους σε Δραχμές και Ευρώ κλπ).
- Επανατύπωση διαφημιστικών φυλλαδίων
- Ευρεία αξιοποίηση και χρήση των διαθέσιμων Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και του INTERNET για εκτενή πληροφόρηση σχετικά με το Ευρώ σε συνδυασμό με την έναρξη διαφημιστικής εκστρατείας προσέλκυσης πελατών.

Προϊόντα

- Παρακολούθηση της τραπεζικής αγοράς για τη διερεύνηση του βαθμού ετοιμότητας και προσαρμογής των ανταγωνιστριών τραπεζών.
- Έγκαιρο σχεδιασμό νέων προϊόντων που σχετίζονται με το Ευρώ και προσαρμογή συστημάτων και διαδικασιών για την υποστήριξή τους.
- Εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων και της συγκυρίας για την προσέλκυση πελατείας.

Ενημέρωση πελατών

- Ενημέρωση και διαχείριση ερωτημάτων των πελατών, σχετικά με τους λογαριασμούς σε νομίσματα της ζώνης Ευρώ, τα επιτόκια, την μετατροπή των δραχμικών λογ/σμών σε Ευρώ, την τύχη των συμβάσεών τους κλπ.
- Επικοινωνία με τους πελάτες σχετικά με την αποτύπωση των υπολοίπων σε Ευρώ για τα κεφάλαια που

προηγουμένως τηρούνταν χωριστά σε λογαριασμούς DEM, FRE, κλπ.

- Επαναβεβαίωση των πελατών σχετικά με την ασφάλεια των καταθέσεών τους στις τράπεζες κατά τη μετατροπή του νομίσματος.
- Καθορισμό υπευθύνου και τηλεφωνικού αριθμού για άμεση απάντηση στα ερωτήματα που θα αντιμετωπίσει το ευρύ κοινό της τράπεζας γύρω από ζητήματα που αφορούν το ενιαίο νόμισμα.
- Συνεργασία για συντονισμό δράσεων με δημόσιες υπηρεσίες, διοργάνωση ημερίδων με φορείς, επιμελητήρια, οργανώσεις του επιχειρηματικού κόσμου & του συναλλασσόμενου κοινού.
- Ενημέρωση και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε πελάτες-επιχειρήσεις με εξειδικευμένες ανάγκες.

8. Ποια νομικά θέματα προκύπτουν από την μετάβαση στο Ευρώ; Ενέργειες των νομικών υπηρεσιών των τραπεζών;

Οι νομικές υπηρεσίες πρέπει να μεριμνήσουν για τις αλλαγές στα συμβόλαια και στις συμβάσεις της τράπεζάς τους με τέτοιο τρόπο ώστε να καλυφθεί από νωρίς κάθε ενδεχόμενο πρόβλημα που θα προκύψει από την εισαγωγή του Ευρώ. Οι αλλαγές που αφορούν νομικά θέματα της Τράπεζας πρέπει να λάβουν υπόψη τα εξής:

- Διερεύνηση του νομικού πλαισίου ώστε τα παρόντα συμβόλαια και οι συμβάσεις να εμπεριέχουν άρθρα που να αφορούν τις τροποποιήσεις που θα απαιτηθούν μελλοντικά, λόγω της εφαρμογής του Ευρώ,
- Εφαρμογή της Αρχής της συνέχειας των ήδη υφισταμένων συμβάσεων καθώς και αλλαγές στους συμβατικούς όρους περί αλλαγής νομίσματος, επιτοκίων αναφοράς, εξασφαλίσεων και εξυπηρέτησης δανείων. Η αντικατάσταση της δραχμής με το Ευρώ, δεν απαιτεί την μεταβολή της αναφοράς του νομίσματος στις συμβάσεις που ισχύουν κατά την ημέρα της αντικατάστασης.
- Ρυθμίσεις μετατροπής και αποτίμησης των συμβολαίων παράλληλα σε δραχμές και Ευρώ (από την περίοδο ένταξης της Ελλάδος στην ΟΝΕ) Δηλαδή, κατά την διάρκεια της περιόδου που το Ευρώ θα έχει καταστεί επίσημο ελληνικό νόμισμα, σύμφωνα με τον κανονισμό 947/97, θα ισχύουν τα εξής όσον αφορά την εκπλήρωση χρηματικών ενοχών, που θα είναι συνομολογημένες σε εθνικό νόμισμα ή σε Ευρώ:
 - Όταν σε μια σύμβαση γίνεται αναφορά σε εθνική νομισματική μονάδα, η αναφορά αυτή είναι το ίδιο έγκυρη όπως εάν αφορούσε το ευρώ. Δηλαδή, οι πράξεις που εκτελούνται δυνάμει συμβάσεων που προβλέπουν τη χρήση εθνικής νομισματικής μονάδας ή του Ευρώ, εκτελούνται στο αντίστοιχο νόμισμα. Όμως, τα μέρη μιάς συναλλαγής θα μπορούν να καθορίσουν συμβατικά το νόμισμα εκπλήρωσης των χρηματικών ενοχών τους.
 - Ο οφειλέτης χρηματικής ενοχής που είναι συνομολογημένη σε Ευρώ ή στην νομισματική μονάδα κράτους μέλους, στην επικράτεια του οποίου θα γίνει η πληρωμή, είναι δυνατόν να εκπληρώσει την υποχρέωσή του είτε σε Ευρώ, είτε στην εν λόγω νομισματική μονάδα, εφόσον η οφειλή έχει συμφωνηθεί να είναι πληρωτέα με πίστωση του λογ/σμού του δανειστή.
- Αναγκαίες αλλαγές για το σύνολο των συμβάσεων, που θα εκτελεστούν μετά την έναρξη της τρίτης Φάσης. Οι συμβάσεις σε αυτή την περίοδο θα εκτελούνται σε Ευρώ και κάθε έκφραση μονάδων εθνικού νομίσματος θα μετατρέπεται σε μονάδες του ενιαίου νομίσματος.

9. Πως θα πρέπει να προετοιμαστεί το προσωπικό των Τραπεζών; Το έργο της εκπαίδευσης του προσωπικού

Η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη διάρθρωση του προσωπικού των τραπεζών. Η συρρίκνωση των εργασιών συναλλάγματος και οι αλλαγές που θα προκύψουν από την αναμενόμενη αύξηση του τραπεζικού ανταγωνισμού θα μεταβάλει σε πολλούς τομείς το εύρος δραστηριότητας των υπαλλήλων της Τράπεζας. Παράλληλα, λόγω της προσαρμογής των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών στο περιβάλλον λειτουργίας του Ευρώ, θα προκύψει μερική ή ακόμα και συνολική διαφοροποίηση στο γνωστικό αντικείμενο των εργαζομένων σε όλους σχεδόν τους τομείς της τραπεζικής εργασίας. Επιπλέον, οι υπάλληλοι των τραπεζών θα αντιμετωπίζουν για μακρό χρονικό διάστημα τα ερωτήματα και τις ανησυχίες των πελατών τους γύρω από το Ευρώ. Είναι σαφές, ότι υπό το πρίσμα των εξελίξεων στον τραπεζικό τομέα, η ετοιμότητα μιας τράπεζας σε σχέση με τον ανταγωνισμό σχετίζεται και με τον έγκαιρο βαθμό κατανόησης εκ μέρους των υπαλλήλων της, του νέου περιβάλλοντος, γεγονός που απαιτεί ποιοτικές παρεμβάσεις στο συντελεστή εργασία. Η ολοκληρωμένη αντίληψη του εργασιακού δυναμικού γύρω από τις ευρωεξελίξεις προσδίδει στην τράπεζα ένα συγκριτικό πλεονέκτημα απέναντι στον ανταγωνισμό, τον υπάλληλο δηλαδή που κατανοεί και συμμετέχει στη διαδικασία ανάπτυξης της τράπεζας και όχι τον υπάλληλο που εκτελεί εντολές τραπεζικών εργασιών αποκομμένος από τους στόχους και τις προοπτικές της τράπεζας.

Η αντιμετώπιση αυτών των αλλαγών περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες από την πλευρά της Τράπεζας:

- Ενημέρωση του προσωπικού της τράπεζας σε θέματα Ευρώ, σχετικά με τη διαδικασία και τις φάσεις της

νομισματικής ενοποίησης, τους μηχανισμούς και τους θεσμούς που θα λειτουργούν στα πλαίσια της ΟΝΕ, το νομικό και λειτουργικό καθεστώς του Ευρώ και τις επιπτώσεις και αλλαγές που αναμένονται στο ελληνικό τραπεζικό χώρο σε επίπεδο υπηρεσιών και προϊόντων.

- Επανεκπαίδευση του προσωπικού της τράπεζας που λειτουργεί σε τομείς και υπηρεσίες που θα δεχθούν τις άμεσες επιδράσεις από το Ευρώ (π.χ. εργασίες συναλλάγματος, Dealing Room).
- Ενημέρωση των στελεχών της τράπεζας ανά τομέα και αντικείμενο ευθύνης μέσω εξειδικευμένων σεμιναρίων σχετικά με το περιεχόμενο της ΟΝΕ και τις επιπτώσεις και μεταβολές της λειτουργίας της τράπεζας στη ζώνη του Ευρώ.
- Παραγωγή ενημερωτικού υλικού με τη μορφή εκπαιδευτικού εγχειριδίου και οπτικοακουστικών μέσων που ενδεχόμενα θα βελτιώσουν την επιμόρφωση του προσωπικού.
- Συμμετοχή της τράπεζας σε Εθνικά ή Ευρωπαϊκά προγράμματα επιμόρφωσης στελεχών π.χ. Eurotrain/Κοινοτικού προγράμματος Adapt.